

E L O F I Z E T E S

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Hétsz évre 840 Lej
Fél évre 420 Lej
Negyed évre 210 Lej
Havonta 70 Lej

Hirdetések díjazás szabályai

Megjelenik naponta reggel

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(Józsei főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgőnyeim: Közlöny, Arad
Telefonszám
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megtörtént

az a szokatlan és eddig még egyedülálló dolog, hogy egy Aradon játszó színtársulat igazgatója kéri a várostól, hogy a színi szezon befejezte előtt két hónappal engedje távozni állomáshelyéről. Ma tárgyalt a város színi bizottsága a furcsa kérést és mindjárt választ is a színi igazgatóknak. Arad városa semmi körülmények között sem járulhat hozzá ahhoz, hogy a színházban játszó színi igazgató megszakítsa négyhónapos szezonját, mert ezt szerződészegésnek kell tekintenie. Visszatartja a színi bizottság, tehát a „hivatalos város” azt a megokolást is, hogy azért kell a társulatnak elmennie, mert a közönség közönye csóddal fenyegeti a színházat. „Arad város közönsége ismert arról, hogy művészi színvonalon áll, kifogástalan színelőadásokat mindig honorált és ilyen előadások alkalmával a színházat mindig megtöltötte.” Ezeket mondja a város a színi igazgatóknak és ugyanakkor mindjárt tanáccsal is szolgál: „Az üres házak kizárólagos oka az, hogy az előadások nem elég nívósak és ezért nem felelnek meg az aradi közönség igényeinek. Ha Fekete Mihály jobb előadásokat produkál, úgy nem lesz többé-oka hasonló kéréssel a színi bizottsághoz fordulni.”

A színi bizottság szavait súlyos igazságok támasztják alá. Arad városában — mint a példa mutatja — nem lehet nívótlan és gyenge előadásokkal a közönséget a színházba csalni. A színház támogató magyar közönség a pénzért, a megváltott jegyért ellenértéket akar kapni. És ez az ellenérték stílusos előadás, jól megírt és jól megjátszott színdarab. Semmi egyéb. Régen lejátszott és már unalomig elismélt operettek, nem operáerőkkel színrekerülő operákra és kezdetleges prózákra nem kíváncsi a közönség. A színházbarátok lefizeti a belépőjegyét, de ennek ellenében kíván is valamit. Számtalanszor mondtuk már és most is csak ezt hangoztatjuk: a színház a mai viszonyok és körülmények között üzlet is és nemcsak művészi intézmény. Ez így van a világ minden színházában. Miért legyen másképpen Aradon? Miért nem akarja belátni ezt az aradi színház vezetősége? Legyen a színház vezetősége ötletes, találékony, találja el azokat az eszközöket, amelyekkel a közönséget a színházba behozhatja. Az utat megmutatta most a város is. Nem kell mást tenni, csak követni ezt az utat és akkor majd nem játszanak üres széksoroknak az aradi színpadok.

A Zöld könyv nagy sikere.

A szövetséges kormányok lezárták tekintik a román-német konfliktust.

(Bucuresti, március 11.) Az egész sajtó elégedetten foglalkozik a zöld könyv megjelenésével és rendkívül bizakodóan ítéli meg a helyzetet. Diplomáciai körökre a könyv megjelenése kitünő benyomást gyakorolt és azt döntően tekintik a román álláspont győzelmének szempontjából. Bizonyosra veszik, hogy a zöld könyv aktáinak nyilvánosságra kerülése

után a konfliktus Románia javára fog eldőlni. A kormányhoz érkezett információk szerint a szövetséges kormányok lezárták tekintik a konfliktus ügyét, mert Németország, amikor a jóvátételi bizottsághoz fordult, azzal a szándékkal tette, hogy alávesse magát a bizottság döntésének, már pedig ez a döntés egyezni fog a román állásponttal.

Németország a Népszövetségben

A bojkott alóli felmentését kéri.

(Genf, március 11.) A népszövetségi tanács ma titkos ülésen tárgyalt Németországnak azt a kívánságát, hogy a Népszövetségbe való belépése esetére mentse fel a 16. szakasz intézkedése alól, amely a támadó államok ellen bojkottot s katonai rendszabályokat követel a Népszövetség tag-

jaitól. Németország ezt azzal indokolja, hogy a békeszerződés értelmében leszerelt és jelenlegi hadserege csak a belső rend fenntartására elégséges. A tanács úgy határozott, hogy a kérdést a Népszövetség szeptemberi teljes ülésé elé terjeszti végleges döntés céljából.

Osusky kontra Benes.

Küzdelem a csehszlovák külügyminiszeri székért.

(Prága, március 11.) Benes Ede dr., aki magáról azt hitte, hogy semmiféle politikai hullám nem tudja elsodorni abból a miniszeri székéből, ahová hetedfél esztendeje ült be, ma már kénytelen belátni, hogy minden dolog mulandó. Tudja és érzi az egykor Európában csaknem mindenható külügyminiszter, hogy napjai meg vannak számlálva és el fog annak is az ideje következni, amikor le kell számolnia azokkal a pénzekkel, amelyek a cseh-szlovák komité megbizásából a háború ideje alatt Párisban kezelt. Mert Benes ur bokros teendői között eddig arról elfeledkezett és egy cseh újságíró, aki röpiratban figyelmeztette a külügyminiszter urat feledékeny ségére, gyorsan három havi börtönre ítélték, miután a bizonyítást egyáltalában nem engedték meg neki.

Benes, ez a szerencsés csillagzat alatt született ember, elvesztette a lába alól a talajt, elkövette az első ügytelenséget és azután belokásmálódott a hibákba és első ballépését akarván jóvátenni, sokszorosan tetézte azt. Kramarz Károly dr., Cseh-Szlovákia első minisztereinek, tehát egy olyan ember, akit aligha lehet azzal vádolni, hogy ellensége lenne Cseh-Szlovákiának, mondotta el egy népgyűlésen nem nagyon hízelgő véleményét Benesről:

— Azt hiszi magáról, hogy valaki, pedig nem más, mint egy dróton rángatott figura. Ő csak úgy táncol, ahogy Párisból fúj-

De Párisból most már nem fújnak és Benes kétségbeesetten várja az első jelet, hogy a diplomácia első parkettjén újból táncra perdüljön a lába. Epedve vár a jeletre, ami nem jön. Prágában már nyílt titok, hogy Herriot elégedetlen Benessel. Kitérik ez abból is, hogy Benes hosszú hónapok óta nem volt Párisban, holott ezelőtt nem mult el olyan hat hét, hogy szalonkocsiját ne csatoltatta volna a prága-párisi gyorsvonathoz. Azt mondják, hogy Herriotnak soha sem volt rokonszenves a cseh-szlovák külügyminiszter, aki azt képzei magáról, hogy ő a világ közepe.

Herriot kiadta a parancsot, hogy Benes vigye keresztül az állam és az egyház szétválasztást és a szovjet elismerését. De Benes mirőlket feladatra gyengének bizonyult. Pedig ez talán nem is az ő büne. A kormánykoalíció sajátos összetétele tette lehetetlenné számára, hogy végre tudja hajtani a prágai parancsot, Herriot pedig türelmetlen ember.

És még valami, azaz valaki volt, aki nem nagyon igyekezett Herriot előtt mentesíteni Benest. Osuskynek hívták az illető urat és foglalkozására nézve Cseh-Szlovákia párisi követe. Azt mondják róla, hogy nagyon tehetséges ember és nagyon sok dologban tulajdonosa mesterét.

Osusky nem is csinál titkot belőle, hogy főnöke székére pályázik, de ugyanakkor azt sem titkolja el az általa sugalmazott újságcikkekben, hogy az ő féktelen

ambícióit csak ideiglenesen elvetheti ki a prágai vár spanyol lakosztálya, mert ő másra pályázik. A köztársaság elnöke már 75 éves és noha jó egészségben van, egy ilyen öreg embernél már solasem lehet tudni, hogy nem következik-e be egy váratlan katasztrófa. A spanyol lakosztálytól már nincs messze az ut a Hradzsín főépületéhez és Osusky szintén azok közé tartozik, akik pályáznak erre a rövidke utra.

Károlyi Mihályné visszakapja ékszereit.

(Budapest, március 11.) Gróf Károlyi Mihálynénak a Hitelbank safejében letétbe helyezett sok milliárd értékű ékszereit és műkincseit is lefoglalták akkor, amikor Károlyi Mihály hitbizományát zár alá helyezték. A Károlyi ellen folytatott per folyamán a grófné dr. Nagy Vince, férjének jogi képviselője utján ez ellen tiltakozását jelentette be annak hangsúlyozásával, hogy az ékszerek és műkincsek az ő külön tulajdonát képezik, amelyek nem tartoznak a hitbizományhoz. Meg is nevezte tanúként nővérét, gróf Pappenheim Siegfriedné, valamint gróf Andrássy Gyulánét és gróf Cziráky Józsefnét, akik ezt a körülményt igazolhatják, azonban a bizonyítási eljárást a törvényszék nem folytatta le. A táblához került felelősség következményeképpen a tábla utasította a törvényszéket, hogy peren kívüli eljárás alapján folytassa le a bizonyítási eljárást és amennyiben beigazolódik, hogy az ékszerek és műkincsek nem tartoznak a hitbizományi vagyponhoz, azokat ki kell adni a grófnénak. Miután dr. Jünker Pál, a hitbizományi várományosok képviselője kijelentette, hogy nem ellenzi az értékek kiadását és Térfy Béla, volt miniszter, zárgondnok nem kívánt sem a kérelem mellett, sem ellene állást foglalni, elrendelték a bizonyítás sürgős lefolytatását. A bíróság csak gróf Pappenheim Siegfriedné kihallgatását tartja szükségesnek, s ebből a célból a grófné az ügyfelekkel együtt megjelenik a Hitelbank pánccétermében, megtekintik az ékszereket és csak ezután mennek a törvényszékre, ahol a szemle alapján meghozzák a döntést. A tárgyalás március 31-én lesz.

— Megoperálták Curzon lordot. Londonból jelentik: Curzon lord betegsége súlyosabb volt, mint ahogy először jelentették. Curzon vesevérzésben betegedett meg, úgy, hogy ma meg kellett operálni. Az operáció súlyos volt. A beteg állapota aránylag jó, a legközelebbi napokig azonban szükségképpen aggodalomra van ok.

Megérkezett

Arad új törvényszéki elnöke
A bírói és ügyési kar ünnepélyesen fogadta Simionescu Constantint.

(Saját tudósítónktól.) Ma délután érkezett meg Aradra az aradi törvényszék új elnöke Simionescu Constantin, akit az igazságügyminiszterian néhány hónappal ezelőtt Chisineuból helyezett át s aki mielőtt új állását elfoglalta volna, hosszabb szabadságot vett a maga részére igénybe. Ma délelőtt az aradi ügyészséghez telefonjelentés érkezett, hogy Simionescu Constantin törvényszéki elnök megérkezett Timisoara-ra és ma délután Aradra jön Stange timisoarai vezetőügyész kíséretében. Az aradi állomáson Nicolescu Miklós aradi főügyész fogadta az érkezőket és azonnal a törvényszék épületéhez hajlatolt. Itt már várták őket az aradi ügyési és bírói kar dr. Barbura Sever elnökhelyettes vezetésével. A kölcsönös bemutatkozások után Stange temesvári vezető főügyész, Nicolescu Miklós aradi főügyész és dr. Barbura Sever ünnepélyes szavakban üdvözölték az új elnököt, aki megköszönte az üdvözléseket, kijelentette, hogy a legnagyobb egyetértésben és kollegiálitásban akar működni kártársaival és biztosította őket, ügyelni fog arra, hogy ez az egyetértés megmaradjon közöttük. Az üdvözlés és formáltságok lezajlása után élénk beszélgetés indult meg, majd hat óra után mindannyian elhagyták a törvényszéki épületet. Az új törvényszéki elnök holnap veszi át hivatalának vezetését.

Nemzetközi

szélhámosnőt fogtak a bécs — budapesti gyorsvonaton

Letartóztatták Freiburger Szerénát. A bécsi rendőrség kézrekerítette bűntársait is.

(Budapest, március 11.) A magyar és az osztrák rendőrségek ma európai hírű nemzetközi szélhámosokat fogtak el. A bécs — budapesti vonaton az utlevélvizsgálat során a határrendőrkapitányának feltűnt egy rendkívül elegáns hölgy, akinek nem volt utlevele. Hegyeshalomnál lezárták a nő bőröndjét átkutatták, a mi szenzációs eredménnyel járt. Megállapították, hogy a régen keresett Freiburger Szeréna került a rendőrség kezére, akiről már több ízben megemlékezett a Közlöny is különböző szélhámosságok kapcsán. Freiburger Szeréna Musik Irmával s Járó Gusztáv sófőrrrel Európa minden nevezetesebb városában és előkelő fűrdőhelyein a kalandvágyó férfiakat kifosztották. Járó Gusztáv lovagi címet használt és rendjelekkel teleagratott frakkban járt. Párisban, Velencében, Davosban, St. Moritzban, Milanóban és a Rivierán milliókat harácsoltak össze. Freiburger Szeréna bőröndjében a legdrágább hermelinkeket és csincsillaprémeket, csipkés fehérneműket, estélyi ruhákat, gyönyörű ékszereket és félmilliárdnál több értékű idegen valutát találtak. A magyar határrendőrség távirati értesítése alap-

ján a bécsi rendőrség Bécsben letartóztatta Freiburger cinkostársait is, akik Freiburger Szerénára vártak. Musik Irmát éppen zsebtolvajlás közben fogták el a villamoson, míg Járónak sikerült ugyan a detektívek kezei között megszökni, de vesztére visszatért abba a szállodába, ahol bőröndjei voltak. Éppen összehajszomagolt, amikor beállították szobájába a rendőrség emberei és őt is letartóztatták. Musik Irmánál és Járó Gusztávnál rengeteg értéket találtak. A magyar

Magánrádió lesz Romániában.

Bucurestből jelentik: A postavezérgazgatóságon befejezték a romániai magánrádió használatára vonatkozó törvényjavaslat előkészítését. A tervezettel a legközelebbi minisztertanács foglalkozik és annak jóváhagyása után a parlament megkezdi tárgyalását.

Grand Guignol Pesten.

A párisi Theatre de Grand Guignol a magyar fővárosban. — Izgalom a vámvizsgálatnál. — Láttát-e már Budapestet nappal? — Rabani igazgató nyilatkozik.

(Budapest, március 11.) Két óra 50 perckor érkezik meg pontosan a bécsi gyors és hoz szegény Budapestnek ismeretlen, speciális és komplikált borzalmakat... *Directeur Rabani és a párisi Grand Guignol.* Nem hirdetik magukról, hogy a művészet tetőfokán megteremtik a tragédia reneszánszát. Grand Guignolék felelete nagy podgyászokat hoznak magukkal, amelyből, ha kinyitják, csontosan és gúrcsösen, mint a Drakula, felgaskodik a rémület...

Sokan várják a vonatot. Jean Mistler d'Avriol, a pesti egyetem francia lektora, azután a *Le Temps* pesti munkatársa, monoklis fiatalember, batikolt seiyemsállal a nyakán, meg az *Unio-színház fogadóbizottsága.* Kíváncsiak is, tizen-huszan. Megjött a vonat. Sorra szállnak le az utasok. A szemek végigkalandoznak a tolongó és izgatott tömegen. A pályaudvar népe mindig tolong és mindig izgatott. Aztán kinyílik egy ablak az elsőosztályú vagonon. Kicsi kis szőke-vörös ember néz ki rajta. Nem izgatott, még csak nem is kíváncsi. Feltűnő elegáns.

— *A — d — hahá —* kiáltja. Ez az! Torlódik már felé a hivatalos, félhivatalos és egészen hivatalos fogadóbizottság. Négyen szállnak le a kocsiból. *Rabani és felesége, Mlle Gylda, M. Pierre Hanzel.* A társaság primadonnái. A többieknek nem jutott hely az első osztályon. De ők is jönnek már. Mind a tizenötön. *Trüfoma branabörccsomagokkal.* Nézem az arcukat. *Sötét tekintetek, véres szemek, hörgő hangok.* A Grand Guignol-színház speciális színészgárdát nevelt magának.

Jött a vámvizsgálat. A kis uniformizált bőröndöket hűvösen elvinnék, felrakhatnák az autókra, kocsikra a pályaudvar előtt. De a nagy podgyászok fekete viaszkosvásznon burkolattal, rézverettel, szemet szurtak a fővám-tisztnek is. Ő ugyan nem borzalmakat keresett bennük, hanem csempészett és nagyon prózai árukat, de akik látták, hogy pattannak fel sorra a záruk, megdöbbant a szívük. Tizennyolc óriási ládát és kosarakat raktak le a tolokocsikról. A vámtiszt rutinos keze gyorsan végzett eggyel-eggyel. *Mlle Gyldának határozottan pech-*

hatóságok megindították a két Bécsben elfogott szélhámos kiadatása iránt az eljárást. Freiburger Szeréna, aki valóságos fej volt a szélhámos társaságnak, egyszerű zala parasztszülők gyermeke és mindössze két elemi végzet. Francia és német utazgatásai alatt azonban kiművelődött s ebből a műveltségből társaira is ragadt valami. A hatóságok érintkezésbe lépnek a külföldi rendőrségekkel, hogy összeállítsák a nagystíli szélhámosok teljes hűnlajstromát.

je volt. Akárhogy forgatja a kulcsot, fessegeti a zárat, csak nem nyílik a koffer.

Cyanus, nagyon gyanús! Már 4—5 vámról állja körül. Hogy el ne menekülhessen. Aztán végre pattan a rezes, nyikorog egyet a koffer sarka. Ketten turkálják egyszerre. Kék seiyemruha, sárga seiyemruha, piros seiyemruha. Kalapok, cipők. Aztán egy bádognakazetta. Az is nehezen nyílik. Már a tetőfokán van a vámrók közös öröme. De a kuzetta is roppan a végén. *Szép rendezés, szép ügyek, paderdobozok.* A vámrók szalutálnak. Be kellene csukni a koffert. A zár eltört. Ketten tojják, ketten huzzák mégse mozdul. Mlle Gylda a hajához kap. Az igazgatót keresi.

— Rabani, Rabani, mit tegyök?! — sikítja.

— Be kell csukni a koffert — mondja az igazgató és tovább megy.

Valahogyan végül ez is csak elintéződik. A tömegben valaki belekarol az egyik színészbe. Egészen megdöbbentő az extázisa. Liheg és kidüldel a szeme, amint kérdi: — *Hogy tetszik Budapest!*

Most lépnek ki a pályaudvar ajtaján. A színész körülnéz az üres téren, az eget is nézi egy másodpercig.

— *El vagyok ragadtatva —* feleli.

A Royal-szállóba hajtának. Adigra már félnégyet mutat az óra. Mégis megebedélnék. Klencsen vannak a foyerben.

— *Itt vannak a többiek? —* kérdem Rabanit.

— Nem tudom — mondja — én nem törődhetem mindenkiel.

De azért lassanként, úgy látszik, mindnyájan megérkezettek, mert félóra múlva már hiánytalan számmal ott voltak a színházban. Rabani igazgató az irodában ül, bezárt ajtó mögött. A turnéiról beszél Rabani igazgató. Pestre rövid bécsi vendégszereplés után jöttek. Azelőtt Nápolyban voltak.

Kérdem, hol volt a legnagyobb sikerük?

— A mi sikerünk más, mint a többi színházé. Mi nem szoktuk meg a nyílt tejszénnyilvánítást. Ha csend van a nézőtérben, ijedt és végzetes a Grand Guignol tejszénre talált. Egy Grand Guignol-igazgató jól ismeri a népek lel-

két. Elgondolni is furcsa: Olaszországban a legnagyobb hüvőség fogadott bennünket. Bécsben pedig, azt hiszem, sohasem felejtük el azt a két estét, amit mi adtunk nekik. Asszonyok sirtak, a férfiak szája görcsbe rándult. Még Párisban sem sikerült soha talán ilyen teljes eredménnyel a játékunk.

Gyilkos festőnövendék a bécsi bíróság előtt.

Aki meggyilkolta és kirabolta szerelmest.

(Bécs, március 11.) Alig, hogy letárgyalta a bécsi esküdtszék Hug irónó gyilkosának perét, ma újra egy szenzációs gyilkosság elkövetője állott az esküdtek előtt. *Bergmeister Károlyt,* egy köztestületben álló innsbrucki akadémiai tanár fiát, vonták ma felelősségre azért, mert — mint annak idején jelentettük — a nyílt uccán délelben meggyilkolt és kirabolta egy 23 éves leányt: *Geisler Bertát,* szerelmest. A gyilkos a tett elkövetése után új ruhát vett, terőtől talpig átöltözött, színházba, kabaréba ment, míg aztán másnap a detektívek kezébe nem került.

Féltizenegykor nyitották meg a mai tárgyalást. A hallgatóság sorraiban feltűnően sok a fiatal leány. A vádlott mindössze 22 éves, művészeti főiskolába járt, büntetlen festőnövendék. Mikor a tanuk neveit olvasták, a meggyilkolt *Geisler Berta* nővére, *Haudek Helén* asszony felugrott és két kezét az ég felé emelve, remegve kiáltotta: *Te gyilkos!* Az elnök csendet kért és kivetettette a tereméből az egész testében remegő nőt. Az elnök kérdésére, hogy bűnösnek érzi-e magát *Bergmeister,* kijelentette: *Bűnös vagyok úgy, amint a vádiratban le van írva.* A vádirat szerint *Geisler Berta,* aki egy bécsi cég hivatalnoknője volt, főnökeitől megöröszést kapott 30 millió inkasszállására. A pénzt a Karlsplatz 3. számú házban vette fel. Amikor innen kilépett, *Bergmeister* hozzáietett és néhány szó után egy 21 centiméter hosszú vadásztőrrel a nyakába szurt, úgy, hogy a vér magasan szökelt ki a sebből. A gyilkos magához vette a 30 millió koronát és elrohant. A leányt beszállították a kórházba, ahol nemsokára meghalt. A vádlott beismerte, hogy előre elhatározta a pénz elrablását és előre feltett szándékkal gyilkolta meg a leányt, nehogy árulója legyen.

Azután előéletét ismertették. Kiderült, hogy kisebb lopásokat már a múltban is elkövetett s ilyen lopás miatt kellett a reáliskolából kilépnie. *Geisler Bertával* való viszonyáról hallgat, mire az elnök felolvassa *Bertának* levelét a vádlotthoz, melyben a leány *gyengéd, forró szeretet hangján ír a gyilkoshoz.*

— *Tizenöt vagon lisztet ad Arad erdélyi városoknak.* Mint isme retes, több erdélyi városból kéressel fordultak az aradi terményellenőrző bizottsághoz, amelyben több vagon liszt kiutalását kérték. A bizottság a kéréseket a belügyminiszteriumhoz terjesztette, ahonnan ma érkezett meg a válasz Aradra. A miniszterium mindössze tizenöt vagon liszt kiutalását engedélyezte Aradról, holott az erdélyi városok harminc vagon lisztre nyújtották be igényüket.

Hol a gyilkos?

Különvélemény Leirer Amália titokzatos halála ügyében.

(Remélem, hogy míg ez a cikk nyomdába kerül, a pesti rendőrség nem fogja meg Leirer Amália gyilkosát. A legutóbbi nyomozások bizonyos garanciát nyújtanak erre.)

Tekintetes főkapitány ur és méltó tisztelet 90 detektív, aki nyomoz ez ügyben, ne méltóztassanak minden áldott nap feltámasztani a holtponot, mert most már igazán nyilvánvaló, hogy az áldozat öngyilkos lett.

Különvéleményemet legyen szabad az alábbiakkal alátámasztanom:

1. Még eddig minden egyes áldozat öngyilkos lett, akinek nem találtak meg a gyilkosát. Valószínűleg efeletti bánatában.

2. Minden jel arra mutat, hogy öngyilkosság történt. A félmonokli, a kesztyű, ez mind csak becsapás. Az áldozat nemcsak hogy igyekezett eltüntetni a bűnjelket, de ál-bűnjelkekkel egyenesen hamis-vágányra terelte a nyomozást.

3. Ehhez a sokat emlegetett hamis vágányhoz tartozik az is, hogy az öngyilkos attól való féltelmében, hogy rájönnek a büntényre, kirabolta önmagát, ugyancsak azért, hogy félrevezesse a nyomozó közegeket. Szegény rendőrség, persze, hogy ezek után abból a feltevésből indult ki, hogy gyilkosság történt. No de csakhamar a helyes utra terelte a nyomozást és nem fogta meg a gyilkost, amivel burkoltan azt óhajtotta jelezni, hogy gyilkos tulajdonképpen nincs is... Persze, a nyomozás érdekében úgy tett, mintha keresné az állítólagos gyilkost...

4. A lapok éppen eléggé kiéleztek, hogy az áldozat hallatlanul farkas nő volt, aki, ahol csak lehetett, megspórolt egy pár garast, Zsugori volt. Semmire se költött. Hát feltételezhető, hogy ilyen fővénny nő költ egy gyilkosságra? Hiszen jól tudjuk, hogy egy gyilkos — pláne rablógyilkos! — sok pénzbe kerül, minden elemelhető értékű tárgyat elvisz. Ma már nincsenek önzetlen kéjgyilkosok, akik l'art pour l'art gyilkolnak, potvára. Bizonyos, hogy az áldozat meg akarta spórolni azt, ami-be egy ilyen gyilkosságra kerül és inkább maga végezte el, mint ahogy a tanuvallomások szerint maga mosott, vasalt és főzött.

5. Eklatáns bizonyíték, hogy ő maga hirdette, hogy elutazik, amivel alaposan félrevezette a nyomozó hatóságokat. No de nem sokáig! Csak kiderült, hogy nem utazott el, hiába mesélte fűnek-fának. Ezt sikerült a rendőrségnek bebizonyítani.

6. A rendőri riporterek is csak azt igazolhatják, hogy itt valami egészen különleges dolog történt. Különben nem irták volna meg olyan sokféleképpen az esetet. Jól tudjuk, hogy a rendőri riport mindig hűen fedi az igazságot.

7. Legfeljebb az igazság nem fedi hűen a rendőri riportot. Ez is egy bizonyíték.

8. Végül ilyen módon az ügy el is van intézve, a megtorlás nem

maradt el, azaz a bűnös emyerie büntetését.

Mindezek alapján kérem, hogy a tettes nyomozatójának kitű-

zött tízmillió koronát nekem kitűtalmi sziveskedjék.

Tisztelettel egy *privátdetektív.* (S.)

Májusig Aradon marad a színház.

A színházi bizottság nem enged ki kötelezettségeiből a színházvezetőt.

(Saját tudósítónktól.) Fekete Mihály aradi színházvezető kéréssel fordult Arad város vezetéséhez, amelyben engedélyt kért arra, hogy március 17-én megszüntesse Aradon a színház előadásait. Kérését azzal indokolta, hogy az aradi közönség nem támogatja eléggé a színházat és a további ittmaradása a társulat teljes anyagi csődjét jelentené. A színházvezető társulatával 17-től Timisoaran (Temesváron) akart előadásokat tartani. A színházi bizottság dr. Robu János főpolgármester elnöke alatt ma délután ülést tartott és foglalkozott Fekete Mihály színházvezető beadványával. Az az egyhangú vélemény alakult ki a bizottság ülésén, hogy a város nem enged-

lyezheti a színház szezon időbeli megszüntetését, mert az szerződés szerinti kötelezettségüknek felelősen tartja a bizottság indoklását a színházvezető kérését, mert Arad város közönsége ismert arról, hogy a művészi színvonalon kívül, kifogástalan színjátszókat mindig honorálta és ilyen előadások alkalmával a színház tömegesen látogatta. A színházi bizottság véleménye szerint, az üres házak kizárólagos oka az, hogy az előadások nem elég színvonalúak és ezért nem felelnek meg az aradi közönség igényeinek. Végül az a vélemény nyilvánult meg, hogy ha Fekete Mihály kifogástalan előadásokat produkál, úgy nem lesz oka többé hasonló kéréssel a színházi bizottsághoz fordulni.

Minden utlevél után — 2500 lej illeték.

Bucurestiből jelentik: A minisztertanács mai ülésén a pénzügyminiszter javaslatára határozatot fogadtak el, mely szerint április elsejétől minden egyes külföldi utazásra jogosító utlevél kiállításánál külön 2500 lej illetéket szednek be. A minisztertanács határozata nagy elégedetlenséget keltett a lakosság körében.

A letiltott Acsev. részvények.

Bonyodalmak a pénzügyminiszter Aradra küldött rendelete körül. — A lefoglalásra ítélt német részvények és a jóvátételi bizottság.

A „Közlöny” tegnapi számában röviden hírt adtunk arról, hogy a román állam a jóvátételi bizottsághoz került s német polgároktól elvett Acsev. részvények alapján a német állampolgárokat az Acsev.-vel szemben megillető jogokat és érdekeket a maga részére lefoglaltatta s ezen határozata foganatosításául az aradi törvényszék elnöke végrehajtást rendelt el a részvények birtokba vétele érdekében. Gazdasági körök érdeklődtek eme jelentős esemény részleteit az alábbiakban ismertetjük:

A versaillesi békeszerződés értelmében Németország a polgárai birtokában lévő magyar vasúti részvényeket hadikárpótlás címén az antantnak kellett, hogy kiszolgáltassa. E részvényeket a német állam elvette polgáraitól s azok darabjait 60 svájci centimessel kártalanította őket. A német állam által az antant jóvátételi bizottságnak kezébe átadott részvények között volt 56.791 darab Acsev. törzs- és elsőbbségi részvény, melyek darabonként 200 korona névértékűek. Hogy a német polgárok ezen részvényeken minő károsodást szenvedtek, azt könnyen megállapíthatjuk, ha azok névértékét az érettilik kapott 60 centimmal összehasonlítjuk.

A jóvátételi bizottság, mely az antant összes hadviselő államainak pénzügyi érdekeit szolgálja, az utódállamokat felhívta a kezében lévő részvények záros határidőben való átvételére, amennyiben arra igényt tartanak. Románia nem élt ezen átvételi jogával a terminus lejártá előtt s így a részvények véglegesen a jóvátételi bizottság tulajdonába mentek át, mely azokat az ös-

szesség javára kezelte.

Midőn a román állam állami üzemkezelésbe vette az Acsev. romániai vonalait, az átvétel melkenti feltételeire vonatkozó tárgyalás során a kormány több ízben adott kifejezést a részvénytársaság előtt azon felfogásának, hogy a jóvátételi bizottságnál lévő 56.791 darab Acsev. részvény tulajdonosának tekinté magát s mint nagy részvényese a vasútnak, óhajtott befolyást gyakorolni érdekei megvédése szempontjából a részvénytársaság ügyeire. A részvények feletti tulajdonjog vitás lévén, az Acsev. igazgatósága kérdést intézett a jóvátételi bizottsághoz, hogy az annak birtokában lévő részvényeknek ki a tulajdonosa. A jóvátételi bizottság értesítette a részvénytársaságot, hogy a mála lévő részvényeknek a jóvátételi bizottság a tulajdonosa, majd az 1924. november 9-én tartott közgyűlésen az antant jóvátételi bizottságának képviselője a kapott rendelkezés felmutatásával kijelentette, hogy: „A jóvátételi bizottság megdízásából és annak felhatalmazása alapján kénytelen a közgyűlés előtt kijelenteni, hogy a magas román kormány téved, ha a jóvátételi bizottság kezében lévő részvényekre bármiféle igényt támaszt, vagy annak alapján bármiféle jogokat kíván gyakorolni, mert a jóvátételi bizottság a kezében lévő részvényeknek kizárólagos és végleges tulajdonosa s e jogát a legutolsó három közgyűlésen hivatalos ki-küldötte után gyakorolta is.”

Ezen joga alapján, mint ismeretes, a kezében lévő vasútrészvényeket s közle az Acsev. 56.791 darab részvényét is Párisban 1925. február 13-án nyilvános ár-

verés alá bocsájtotta. A román állam, jogaira való hivatkozással, tartózkodott az árverésen való részvételtől. Hogy azonban a részvényekkel szemben támasztott jogait megvédje, február hó 24-én radikális intézkedéssel igyekezett elébe vágni a részvények idegen kézbe kerülésének.

Bratianu Vintila pénzügyminiszter, hivatkozással az 1923. évi július 13-án kihirdetett s a volt ellenséges alattvalók javai, jogai és érdekeinek likvidálásáról szóló törvény rendelkezéseire 1925. február 24-iki kelettel kiadott rendeletében az Acsev. vagyonaiból a németeket eddig ismert 56.791 darab részvény alapján megillető jogok és érdekeltségek lefoglalását határozta el. A határozat szerint ezen jogok és érdekeltségek a román állam javára lefoglaltatnak, aminek megfelelően a hadikárpótlások és békeszerződések vezérigazgatóságának felszámoló hivatala a németeket e társaságban megillető jogok és érdekeltségeknek megfelelő ellenértékkel ismeri. Olyan jogokat és érdekeket akart tehát a kormány lefoglalni, amely jogok és érdekek az azokat képviselő részvényeknek a jóvátételi bizottságnak történt átadása folytán a szövetséges és társult hatalmaknak már birtokában voltak.

A kérdés jelentősége ott domborodik ki, hogy Bratianu Vintila pénzügyminiszter a román államérdek érthető megvédése érdekében e rendeletével éles ellentétbe került az antant jóvátételi bizottságának intézkedésével. Hogy ez a helyzet nem-e vezet súlyosabb, esetleg Duca külügyminiszter közbelépését igénylő intézkedésekhez, azt a közeljövő várható eseményei fogják megmutatni.

Munkára kényszerítik a csavargókat.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi mentők régi kocsjá gördült ma az aradi törvényszék épülete elé s egy szomorú menet szállt ki belőle. Aradon — mint ismeretes — megkezdtek a csavargók és koldusok ellen hozott törvény alkalmazását és ma délelőtt a mentőkocsin tizenhat koldust vittek rendőrkísérettel Zih József aradi járásbíró elé. A vádlottak legnagyobb része öreg, munkanélküli ember és testükön alig néhány ronggyal, reszketve álltak a bíróság előtt. Az egyik közülük Hirt Vilmos aradi molnár, aki több ismert nagymalomban dolgozott és most 66 éves korában munkanélküli lett, remegő hangon mesélte el, hogy az aradi Salamon korcsmában alszik, ahol neki és számos szerencsétlen társának öt lejért személyenként annyi helyet adnak, ahol meghúzódhatik a hideg elől. Ugyanezen a nyomortanyán élt Nyerges Sándor 50 éves munkás is. A tizenhat munkanélküli közül tízet holnap szállítanak a regáti dologházba, négy Aradon kap munkát és kettőt menházba utaltak. Az ítélet elhangzott és lehajtott fővel indult újra a kocsi felé a nincstelenség szomorú menete.

STINHAZAI MŰVÉSEK

Fej vagy irás?

(Premier az aradi Városl Színházban.)

Lakatos László beérkezett budapesti színpadi író. Szerencsés kézzel tud összerálogatni ötletes témákat és ezeket finom humorral, ahol szükséges, drámai aláfestéssel, elvívve kis hangulattal szereli fel. Készségtelen, hogy a mai újabb színpadi írók között egyike a legtehetségesebbeknek. „Fej vagy irás” című komédiájában eltér a sablontól. Nem gondol ki jólismert szerelmi történetet az elmaradhatatlan hármassal, vagy négyessel, a fősúlyt a karakterek és a típusok megrajzolására fordítja. Az alap gondolat: az emberek alapjában véve egyformák. Aszszony, férfi, előkelő és utolsó azért mégis mind egyforma. Legfeljebb a környezet, a gazdasági elhelyezkedés és a társadalmi egyenlőtlenség von rájuk egy kis olyan mázat, ami megkülönbözteti őket némileg egymástól. És ezt az alap gondolatot határozottan fehérséggel, rutinnal, és színpadi tudással tömöríti össze egy háromfelvonásos vígjáték keretébe. A tegnapi bemutatott darab tettszett a közönségnek. A szereplők: Mészáros Béla, Darvas, Soór Jenő, Szabadkay, Fekete Irén, Harmath Jolán, Sárközy Blanka, Balogh Böske mind egy-egy kifűnő karakter-típus. A színészek tehetséggel, kedvvel, jól játszottak, ezúttal nem rajtuk mulott, hogy a premier előadást csak fél ház nézte végig. (k. s.)

* Az aradi féli színház e heti műsora: Csütörtök: Rózsáány, operette. Premierhétfő: 14. Pénteken: Rózsáány, operette. Szombaton délután 4 órakor: Fej vagy irás? vígjáték. Este 8 és fél órakor: Rózsáány, operette. Vasárnap délután 2 és fél órakor: Nótás kapitány, operette; 5 és fél órakor: Hazajáró lélek, színmű. Este 8 és fél órakor Nótás kapitány, operette. Jubiláris előadás. Hétfőn: Hazajáró lélek, színmű.

* Ghyssa Egy aradi táncestélye. A klasszikus tánc hívatott apostolnője Ghyssa Egy aradi táncművész, aki tudását a legkülönbözőbb földi iskolákban szerezte. Ma este tartotta aradi táncestélyét a Kulturpalota nagytermében szép és előkelő közönség előtt. Minden száma lelkes ünneplést váltott ki és nem is lehet egy számát sem kiemelni azok közül, amelyek egyformán értékes és emlékeztető sikert hoztak a művésznő számára. Gong tanulmánya külön studiumot érdemel, Wienawsky babatánca csupa bái volt, Sgambati Neniája markáns felfogásával hatott, Sinding karcitánca pedig virtuozitásával emelkedett ki. Grieg „Faun és nimfák”-ja eredetiségével és egyszerű beállításával, Grieg bo szorkánytánca, Bach „Fájdalom” című költeménye, Cicogna „Marionette-Harlekin”-je klasszikus szépségekkel hatottak. A táncszámokat Cotrus-Szántó Erzsébet zongorán és igazi művészi gyönyörűséget szerzett Schubert „Erikonig”-jének és Liszt „Campanella”-jának előadásával. Ghyssa Egy táncestélye a legértékesebb siker kezében folyt le.

(b. l.)

Újabb panama történt Németországban.

Berlinből jelentik: A Barmat-leleplezés után most a lapok egy újabb nagyszabású panamát leplezték le. A Saar-vidéken a kincstárt hétévmillió aranymárkával károsították meg. Az ügynek külön érdekessége, hogy a panamában részes egy Hirschhauser nevű volt francia tábornok is, aki a saarbrückeni kereskedelmi kamarára titkárságától megszerezte a Saar-vidék alkoholkontingensét, mintegy tizenkétezer hektolitert. A hatóságok ezzel a spirítusz monopoliumba hozott szesz törvényt kújtszották és a birodalomnak nagy kárt okoztak.

Agyonlőttek egy osztrák író.

Egy horogkeresztes merényletet követett el Bettauer Miksa ellen, aki belehalt sérüléseibe.

(Bécs, március 11.) Nagy fel-tűnést keltő gyilkosság történt ma az osztrák fővárosban, amelynek áldozata Bettauer Hugó az ismert osztrák író és újságíró. Tegnap a délutáni órákban benyitott Bettauer Hugóhoz Rithstock Ottó huszéves fogtechnikus, bezártta maga mögött az ajtót, majd egyenesen az író dolgozószobájába ment. Itt megállt az író előtt, zsebéből revolvert rántott elő és közvetlen közélről ötször rálőtt. A golyók találtak és Bettauer vértől borítva a padlóra zuhant. — Azonnal telefonáltak a mentőkért, akik a súlyosan sérült embert kórházba szállították. Gyorsan műtétet hajtottak végre rajta, de az már nem használt. Bettauer anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, az éjszakai órákban meghalt. A merénylet után elmenekült, de izgalmas hajszá után még az esti órákban elfogták. Kihallgatása során elmondotta, hogy 6 osztrák horogkeresztes és csak azt sajnálja, hogy lövése nem találtak jól. (Akkor még nem tudta, hogy áldozatának mindössze pár órája van még hátra.) Fanatikus hangon fejtegette, hogy mint nemzeti szocialistának az a célja,

hogy a főt elmozdítsa és megakadályozza azt a romtó hatást, amit az író munkái az övele egykoru ifjuságra gyakorolnak. A gyilkos fogtechnikus büntetésait nem nevezte meg, de a nyomozás megindult ezeknek a kézrekerítésére is, mert a rendőrség azt hiszi, hogy itt kimondottan politikai gyilkosság történt.

Bettauer Hugó ismert és neves alakja volt az osztrák zurnalistikának. Előkelő bécsi lapoknál dolgozott és nemrégiben mint a Presse munkatársa, Amerikába utazott, ahonnan nívós tudósítást küldött. Innen visszatérve a Tag kötelékébe lépett és ezzel egyidejűleg a Morgen tárcarovatát is vezette. „Ich und du” címen pornografikus folyóiratot indított meg, amely nagy felűnést keltett és amelyet a bécsi rendőrség be is tiltott. Szemérem elleni vétségért több pör folyt ellene még most is. Röviddel a betűtés után indította meg a „Bettauers Wochenschrift” című erotikus lapot, amely nagyon hamar népszerűvé vált. A tragikusan véget ért osztrák író halála Bécsben nagy megdöbbenést és felháborodást keltett. A vezetőorganumok hosszú cikkekben foglalkoznak a gyilkossággal és a meggyilkolással.

* Az aradi Thália-kabaré heti műsora: Balogh Böske vendégfelléptével: Apatársak.

* Balogh Böske — a kabaréban. Tegnap este lépett fel először Balogh Böske az aradi közönség kedvenc szubrett-prímadonnája az aradi Thália-kabaréban, ahol három napig vendégszerepel. A kabaré ez alkalommal zsufolásig megtöltötte a közönség, amely általános tapssal üdvözölte kedvencét. Néhány nagyon kedves kabarédalt adott elő ismert művészetével, majd egy nagyszerű, mulattató bohózatban, az „Apatársak”-ban játszotta Miss Missisipi a könnyűvérű táncosnő szerepét. A közönség zúgó tapsal örökölte Balogh Böske művészi játékát. Az előadás éjfél után ért véget és az ünneplésnek se vége se hossza nem volt. (m. r.)

* A Nótás kapitány jubiláris előadása. Az aradi színháznak ünnepi estje lesz a vasárnap, ekkor kerül 25-ödször színpadra Farkas Imre Nótás kapitány a premier szereposztásában: Lengyel Irénnel, Zilahy Irénnel, Szücs Lacival, Misogával, Kassayval és Szabadkayval. Az ünnepi előadás érdekességét emeli, hogy a darabban előforduló 3-4-5-6-7-8-9-10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-

— Aláírták a román-magyar vegyes bizottság jegyzőkönyveit. Szatmárról jelentik: A román-magyar vegyes bizottság, amely a két-tészakadti vármegyék vagyonának likvidálását végzi, ma Szatmára érkezett, ahol aláírták azokat a jegyzőkönyveket, amelyeket Aradon, Mákón, Nagyváradon, Berettyóújfaluban, Nagykárolyban és Mátészalkán fölvettek. A jegyzőkönyvek kölcsönös aláírása a városok között történt meg, majd közös ebéd után a bizottság magyar tagjai Budapestre utaztak. Hodor közigazgatási vezérleltényelő kijelentette, hogy az előkészítő tárgyalások befejeződtek, az érdemleges tárgyalások egy hét múlva kezdődnek meg Aradon, március 26-án folytatódnak Nagyváradon, 30-án pedig Nagykárolyban, ugyancsak a fenti határidők megfelelő napjain a szemközti fekvő magyar városokban is.

— Román-Csehszlovák tárgyalások. Bucurestiből jelentik: Tegnapi egy csehszlovák delegáció jelent meg Duca külügyminiszter előtt és közölte vele, hogy a békeszerződéssel összefüggő bizonyos jogi kérdéseket akar rendezni; azonkívül határozási és pénzügyi kérdésekben kíván a román állam képviselőjével tárgyalást folytatni. A külügyminiszter a tárgyalásra vonatkozólag kedvező választ adott és a meginduló tanácskozások előreláthatólag rövid idő alatt kedvezően fognak befejeződni.

— Keresztelő-ünnepség. Belsőcséges családi ünnepség volt vasárnap Aradon Paumescu őrnagy, aradi kárpáncsnok lakásán. Feleségének nemrégiben kisleánykaja született és most nagyobb arányú keresztelési ünnepség keretében tették emlékeztetéssé ezt a nevezetes dátumot. A kisleányka a keresztelésben a Lilian nevet nyerte, keresztanyja pedig Lecca tábornok és Basarabescu ezredesné voltak. A keresztelő-ünnepségen előkelő meghívott közönség jelent meg; ott voltak Georgescu János aradi prefektus és neje, Gavanescu tábornok és neje, Manu tábornok és neje, Scarisoreanu tábornok és neje, Meulescu temesvári táblai főügyész, Bolinteanu ezredes, Georgescu ezredes és neje, Georgescu vezérkari alezredes és neje, Serb és Ciocalteu alezredesek, Gavoiu és Brtuanu őrnagyok, Adám György bankigazgató és neje, báró Popp Aurél és neje, dr. Grozda és neje, dr. Jancu Cornél, dr. Bodiu és még számosan.

— Kitüntetett lelkész. A király Spatariu Aurélián saculi görög keleti lelkésznek az egyház terén kifejtett működéséért jutalmul a Rasplata Muncii pentru Biserica rendjelt adományozta.

— Marx az új porosz miniszterelnök. Berlinből jelentik: A porosz országgyűlés mai miniszterelnökválasztásán Marx 222, Richter német néppárti 151, Piek kommunista 42, Ladendorf közgazdasági egyesüléspárti 16 és Körner nemzeti szocialista 11 szavazatot kapott.

— Házasság. Dr. Sziklay József járási főszolgabíró folyó hó 2-án tartotta esküvőjét Kádár Gabi urleánnyal Aradon.

— Felhívás. Az aradi Diana vadász-társaság felkéri tagjait, hogy fegyverüket a legrovidebb időn belül jelenítsék be a társaság titkárnál.

Könyvtárakat 16 árban vesz Kerpel.

Uj Michalkatalogus meg-
érkezett
Sándor hírlaprodában, Arad. 10199

Megsemmisítik a Radics-párti mandátumokat.

Pasics mindenáron többséget biztosít magának.

(Belgrád, március 11.) A parlamenti képviselőket igazoló bizottság ma megalakult és mindjárt meg is kezdte munkáját. Pasics itt is biztosítani akarja maga és a pártja részére a hegemoniát és a huszonegy tagú bizottságot úgy állította össze, hogy annak tizenegy tagja a kormánypárti, tíz pedig az ellenzéki legyen. Miután egy-egy képviselő igazolásához nem kell kétharmad többség, hanem csak abszolút többség, így minden olyan képviselő, aki nem kedves Pasicsnak ki van téve annak, hogy mandátumát nem igazolják. A mai bizottsági ülésen

Trumbics volt Külügyminiszter javaslatot terjesztett elő, irjanak át a kormányhoz, hogy a törvényesen megválasztott, de önkényesen fogságban tartott képviselőket helyezték azonnal szabadlábra. A javaslatot azonban a többségben levő kormánypárt elvetette. Egy késő este érkezett jelentés közlő, hogy a mandátumok megvizsgálására kiküldött bizottságban a kormánypárti bizottsági tagok többsége az ellenzéki mandátumok megsemmisítése mellett foglalt állást. Eddig tíz Radics-párti és négy demokrata mandátumot semmisítettek meg.

Csehszlovákiában eltörölték

Szent István napját és a Mária-ünnepet.

(Prága, március 11.) Az ünnepék új rendezése folytán a feszült helyzet még mindig nem enyhült. Marmaggi pápai nuncius ma a néma tisztelgő német keresztényszocialista képviselőkhöz megismételte, hogy Husz János-ünnep beiktatását a Nepomuki Szent János-ünnep helyére a Szentszék hadüzenetnek tekintené. Fokozza a katolikusok sérelmét, hogy az új rendezés eltörli még: 1. Vízkereszt napját, 2. az összes Mária-ünnepet, 3. Husvét második napját, 4. Pünkösd második napját, 5. Szent István napját. A Vatikán és a kormány közötti válság kiélesedésén kívül baj van magának a kormánynak körében is. Sramek miniszter, aki a katolikus néppárt tagja, a miniszteri tanácskozáson nem szavazott a kormánynyilatkozat mellett és ennek a ténynek jegyzőkönyvbe vételét követelte.

Kétszer eladott főhercegi birtokok

Érdekes bonyodalom József főherceg kisjenői ingatlanai körül. — A kormány még egyszer megvétette a tulajdonosokkal a nekik már eladott földterületeket.

(Saját tudósítónktól.) Rendkívül érdekes keresetek érkeztek ma az aradi törvényszékhez. Az előzmények visszanyulnak egy általánosan ismert ügyre, amely annak idején nagy port vert fel. Mint emlékeztetés, 1919-ben József főherceg fölhatalmazására a főherceg képviselője dr. Momák Döme aradi ügyvéd eladta a főherceg kisjenői ingatlanait több kisjenői lakosnak mintegy kétfélmillió lej értékben. Az új vevők elfoglalták az általuk vett házakat és ingatlanokat, építkeztek, javították s mindezekbe nagy összegeket fektettek bele. A telekkönyvi átíratás is megtörtént és a vevők nyugodtan éltek birtokukban. Nemsokára azonban rendelet érkezett a kisjenői telekkönyvi hivatalhoz, amely szerint a főhercegi birtokok vétele azonnal törölendő, mivel azokat a békeszerződés értelmében az állam veszi birtokba. Ugyanis 1919. februárján a sibiui Consiliul Dirigent rendeletet adott ki, hogy a kisjenői uradalmat a koronajavakhoz csatolják és ezt a rendeletet királyi dekrétummal szentesítették is. A rendelet az új birtokosokat rosszhiszemű vevőknek jelentette ki és kimondotta, hogy az állam birtokvétele ellen semminemű kifogással nem élhetnek. Az új vevők, akik egész vagyónukat fektették bele a vételükbe, kétségbeesve szaladtak egyik fórumtól a másikra, azonban ered-

ményt nem tudták elérni. Végül is a kormány elé járultak s azt kívánták bizonyítani, hogy a vétel jóhiszeműen történt és nekik nem volt tudomásuk arról, hogy a rendelet értelmében nem lett volna joguk megvenni a házakat és ingatlanokat. A kormány minisztertanácsán foglalkozott az ügyvel. Megállapította, hogy a vevők, névszerint Ungurean Péter, Kocsis János, Micoara Györgyné, Löwinger Péter és neje, Onica József, Memete Sándor, Fohn Sándor, Zászló Sándor és Ispravnic György jóhiszeműen vették meg a házakat, nem tudva a rendeletről. Ezért megengedik, hogy a házakat újra megvegyék, ezuttal az államtól. A vételárat az akkori vételár kétszeresében állapította meg a minisztertanács. Az új birtokosok nem tehettek mást, mint vagy újra megvenni a birtokot, vagy kiköltözni abból. Az előbbi határozták el, újból megvásárolták a már saját tulajdonukban volt házakat és földelket, egyben azonban megbízták dr. Ispravnic Sever aradi ügyvédet, hogy az eladót képviselő dr. Momák Döme ügyvédet, a jelenlegi vételárra és az összes költségekre perelje. A törvényszékhez dr. Momák Döme ellen beérkezett keresetek összege több millióra rug és jogász körökben feszült érdeklődéssel néznek a rendkívül érdekes per fejleményei elé.

— Kereskedők halálosvégű verekedése. Halálosvégű verekedés történt Halmagy aradmegyei községben, ahol Tenák István és Bieber József körösbányai kereskedők a kö-

zöttük fennálló régi haragból kifolyólag összeverekedtek. A verekedés hevében Tenák botjával Biebert úgy összeverte, hogy súlyos sérülésekkel szállították kocsin Körösbányára.

Az összevert ember tegnap meghalt a csendőrség ma letartóztatva gyilkosát és bezárolta az aradi ügyészség fogházába.

— Timisoara-gyárváros új plébánosa. A timisoarai városi tanács ma délelőtt ülést tartott, amelyen a gyárvárosi plébánosi állás betöltése ügyében gyakorolta kegyuri jogát. Az állásra összesen nyolc jelölt volt, kik közül a tanács Rech K. Géza resicai plébánost jelölte. A tanács határozatát a prefektúrához terjesztette fel jóváhagyás végett.

— Könyörületből ölt. Londonból jelentik: Francia példóra Angliában is lábra kezd kapni az a divat, hogy könyörületből ölnék. Hétfőn délelőtt egy középpangial kis faluban történt, hogy egy angol pap vadászfegyverrel föbelőtte magát. Nem halt meg, de igen súlyos sebet ejtett magára. A pap nővére igyekezett orvosot hívni, de amikor meghallotta, hogy egyhamar nem jöhet orvos a beteghez és látta bátyjának nagy kínjait, fogta a vadászfegyvert és agyonlőtte a kínlódó papot. A rendőrség nyomában elmebetegnek nyilvánította a nőt és elmeegógyintézetbe szállította.

— Elítélt tolvaj. Az aradi törvényszék büntető tanácsa előtt ma Szász Péter borosjenői munkás állott, akit azzal vádolnak, hogy a borosjenői állomásról zsákokat lopott el. A bíróság a lopásért két havi fogságra ítélte.

— Gyónás közben elhalt egy 11 napos csecsemő. Budapestről jelentik: Készen áll a gyermekrablás ügyében folytatott nyomozást a budapesti államrendőrség. Tegnapi délelőtt káriján alig 11 napos gyermekével megjelent Urbancsek Rezsőné a Ferenciek templomában, hogy szülessen már az első gyónást elvégezze. Erőltetve vészongott a gyónó székek sora felé, ott türelmesen várakozott, amíg rá fog kerülni a sor, amikor egy gyászruhás hölgy szólította meg s részvételre készséggel ajánkozott, hogy tartja ő a gyónókat, amíg meggyón.

— Leikent, maga olyan gyenge, hogy alig áll a lábán, adja ide az a kis babát.

Urbancseké születte csecsemőjét, bevonnat a gyónószékbe, majd amikor onnan visszatért, a gyászruhás hölgynek gyermekével együtt hiult helyét lelta. A rettenetes fájdalomtól felőrülten kezdett kiabálni a gyermektőlvaló után, majd a rendőrséghez fordult, amely most keresi a gyászruhás hölgyet és a 11 napos elrabolt csecsemőt.

— Szabadonbocsátott tolvaj et-gányasszonyok. Biró Károly Aradon a Mosóty-telepen lakó háztulajdonos az utóbbi időben észre vette, hogy házat sűrűn látogatják a tolvajok. A lopások néhány nap óta naponta megismétlődtek és ez arra indította a háztulajdonost, hogy fo-

MAMOR
regényes történet.
Főszerepben:
LUCY BORAINÉ
Szombattig
az aradi Apollóban

KÖZGAZDASÁG

Elsőbbségi részvények harca a törzsrészvények ellen.

Érdekes pör a temesvári törvényszék előtt.

(Saját tudósítónktól.) Érdekes ügy foglalkoztatja a timisoarai jogászi köröket. A néhai West Ede báró a timisoarai kalapgyár r. t. részvényeiből 300 elsőbbségi részvennyel rendelkezett, amelyeket Atzél Oszkár dr. és Risztics György dr. timisoarai ügyvédek vásároltak meg. Az 1923. júniusában tartott közgyűlésen a két ügyvéd azt javasolta, hogy szüntessék meg a törzsrészvények és az elsőbbségi részvények közötti különbséget, mivel az elsőbbségi részvények nem jogosítanak op-

cióra és így azok állandóan veszítenek értékükből. A közgyűlés elutasította a javaslatot, azonban a két ügyvéd perrel támadta meg a közgyűlés eme határozatát. Ma foglalkozott az ügyvel a bíróság. Elrendelte a kalapgyár üzleti könyveinek megvizsgálását, annak megállapítására, hogy mennyit veszítettek az elsőbbségi részvények értékükből. Erdemi döntést, amely elé jogászi körökben nagy érdeklődéssel tekintenek, a könyvek átvizsgálása után hoz a bíróság.

Zürichben 2.55, Párisban 9.60 a lej kurzusa.

HELYI VALUTAÁRAK. (Március 11.) Francia frank 10.60, svájci frank 38.50, dollár 203.50, angol font 960, szokol 6, lira 8.30, dinár 3.20, osztrák shilling 29, márka 48, magyar kor. 348. Kifizetések: Páris 10.65, Zürich 39, Newyork 204.50, London 980, Prága 6.12, Milánó 8.45, Belgrád 3.33, Bécs 29.15, Berlin 48.50, Budapest 350.

ZÜRICHI TÖZSDENYITÁS. (Március 11.) Berlin 123.812, Amsterdam 207.45, Newyork 519.50, London 2478.75, Páris 26.76.25, Milánó 21.30, Prága 15.45, Budapest 0.0072, Belgrád 8.40, Bucuresti 2.55, Varsó 0.0009950, Bécs 0.007330.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT. (Március 11.) Berlin 123.75, Amsterdam 207.45, Newyork 519.50, London 2479.50, Páris 26.80, Milánó 21.30, Prága 15.45, Budapest 0.0072, Belgrád 8.40, Bucuresti 2.55, Varsó 0.0009950, Bécs 0.007330.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Március 11.) Kifizetések: Páris 10.51, London 976, Newyork 204.50, Milánó 8.33, Zürich 39.40, Bécs 28.80, Prága 6.07. Valuták: Napoleon 750, aranymárka 48, leva 1.36, török lira 1.03, angol font 960, francia frank 10.60, svájci frank 38, lira 8.30, drachma 3.20, dinár 3.20, dollár 202, lengyel márka 0.0003750, osztrák korona 28.50, magyar korona 0.0027, szokol 5.90.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDEZÁRLAT. (Március 11.) Magyar Hitel 397, Osztrák Hitel 155, Salgó 513, Rima 137, Ganz-Dambius 2.530, Köszén 2.960, Kereskedelmi Bank 1.140, Schlick 41 és egyenye-gyed, Cukor 2.200, Szlavonia 65, Csáky 7, Ofa 460, Hazai Takaré-
(A számok ezrekben értendők.)

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI. (Március 11.) Prága 2150—2162, szokol 2130—2150, Belgrád 1155—1163, dinár 1135—1157, Newyork 72.260—72.690, dollár 72.660—72.690, Páris frank 3756—3760, Bucuresti lej 351—353, Milánó

lira 2974—2992, Bécs osztrák korona 101.90—102.50, London font 345—347.000.

A budapesti nemestém-piacon húszkoronás magyar aranyért 304—306.000, osztrákért 294—5600—5800, ezüstforintosért 13 ezer 500—14.500 és ötkoronásért ezeröttszáz 14.500 és ötkoronásért 31.000 koronát fizettek.

A Banca Generala Judetului Arad működése. Tíz nappal ezelőtt alakult meg Aradon hat milliós alap-tőkével a Banca Generala Judetului Arad. A pénzügyi intézet már legközelebb megkezdte aktivitását még pedig a Közgazdasági Bank r. t.-nak a Lőcs-féle házban birt helyiségeiben. A Közgazdasági Bank ugyanis felszámol, berendezését, felszerelését és bérszerződését az új román pénzügyi intézet vette meg 80 ezer lej összegért. Ezt az elég tekintélyes összeget a Közgazdasági Bank aktiváihoz csatolták és ez is a bank hitelezőinek és betéteseinek kielégítésére szolgál.

Az Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelintézete viszi az Aradi Közgazdasági Bank ügyeit. Az Aradi Közgazdasági Bank Részvénytársaság igazgatósága Székely Albert vezérigazgató elhunytá következtében elhatározta, hogy a bank ügyeinek vitelét az Aradi Általános Takarékpénztár érdekkörébe tartozó Aradi Kereskedők Takaré- és Hitelintézete bizza, amely intézet ezen teendőket saját helyiségében fogja elvégezni. Értesülésünk szerint az Aradi Közgazdasági Bank betéteseinek és hitelezői teljes mértékben ki lesznek elégítve, ami elsősorban a bank patronizáló intézete, a budapesti „Mercur” áldozatkészsége révén vált lehetségessé.

Románia háború előtti svájci adósságai. Bucurestiből jelentik: Az „Argus” berlini tudósítója közli, hogy a román kereskedőknek ama kívánsága, amely a svájci hitelezőknél fennálló háború előtti adósságok bizonyos módosítására irányul, svájci pénzügyi körökben nagy elégedetlenséget keltett. Ugy látszik, hogy a román kereskedőknek ez a kívánsága kedvezőtlenül befolyásolta azokat a tárgyalásokat is, amelyek a svájci tőkének a romániai vasutak elektrizálására irányultak és amelyek Tancred Constantinescu ipar és kereske-

delemügyi miniszter svájci utja alkalmával indultak meg.

Megdrágul Timisoarán az integrál-kenyér. A bucuresti központi lisztellenőrző bizottság, mint ismeretes, megengedte, hogy az egyes helyi bizottságok, indokolt esetben az integrál-liszt árát 12 leiről 14 lejre emeljék fel. A timisoarai malmok ma kérvénnyel fordultak a bizottsághoz és pontos kalkulációt terjesztettek be, amelyben kimutatták, hogy az integrál-liszt 12 lejes áron való árusítása mellett állandóan ráfizetnek üzemeikre. Kérték a bizottságot, hogy engedélyezze a liszt árának 14 lejre való felemelését. A bizottság mai ülésén foglalkozott az ügygel s helyt adott a malmok kérésének és engedélyezte a liszt árának emelését. A határozatot jóváhagyás végett a központi ellenőrző bizottságnak terjesztették fel. Ha az emelést ott is engedélyezik, ez esetben természetesen az integrál-kenyér ára is jelentősen emelkedni fog.

Párisban eltűnt Wood tábornok fia.

Párisból jelentik: A párisi rendőrséget néhány nap óta érdekes bűnügy foglalkoztatja. Wood tábornoknak, a Fülöp-szigetek kormányzójának 24 éves fia, Osborn Wood őrnagy rövid idővel ezelőtt Párisba érkezett. A fiatal ember a Crillon-hotelben szállt meg Shang nevű kínai szolgájával együtt. Hétfőn múlt egy hete, hogy a fiatal Wood reggel távozott a szállodából, a Quartier Latin-ben barátaival reggelizett és azóta nyoma veszett. Osborn Wood eltűnése nagy izgalmat keltett és különböző találgatásokra adott okot a newyorki előkelő társaságokban, amelyeknek a fiatal őrnagy ismert alakja volt. Wood eltűnésének egyesek szerint szerelmi, mások szerint anyagi háttere van. Osborn Wood ugyanis szenvedélyes tőzsdejátékos volt és híres volt arról, hogy régebben sürgönyileg lebonyolított manőverével több millió dollárt nyert a newyorki tőzsdén. Ujabbban azonban már elhagyta a szerencse.

Az egyedüli, ami olcsó és jó,
A Farmodont fogkrém
[és szájmosó!]

Armány és szerelem.

Sohiller gyönyörű drámája.

Péntekig

az aradi Urániában

Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

kozott ellenőrzés alatt tartsa házát. Bíró Károly tegnap lesben állott és az esti órákban két cigányasszony lopózott be a házába és egyenesen az éléskamarába mentek. A háztulajdonos tetten érte a tolvajokat, amikor azok a lopott holmikkal távozni akartak. A két cigányasszonyt bevitte a negyedik kerületi rendőrségre, ahol azonban kihallgatásuk után szabadon bocsátották őket.

A legnagyobb hazugságok

A macár repül. A ló nyert. A kutyá ugat. Az ember hazudik.

Nem szörnyű hazugság-e, amikor valakivel találkozunk és így kiáltunk fel:

— Ezer éve nem láttalak!

Pontosan tudjuk, hogy az a tövél, akinek ez a felkiáltás szól, hol és mikor találkozunk utoljára.

Hasunkban golyó, vállunkon teher, zsebünkben légüres tér, de azért azt feleljük a „hogyan vagy?” kérdésre:

— Köszönöm. Jól vagyok.

A rosszul, izléstelenül öltözött és ijesztően beteges külsejű ismerősre ajjongva kiáltunk:

— Jól nézel ki. Pompás színen vagy!

Örülünk, hogy az ismerőstől nagynehezen megszabadultunk, de a távozó után teli torokkal üvöltjük, hogy egészen belerekedünk:

— Tiszteltetem a nagypapát!

Barátod felesége ludaltapu libaskófa. De azért így búcsúzol tőle:

— A nagyságos asszonynak csó kolom a kezét!

Ásítasz. Unod a vendéget. Ezekkel a szavakkal dobod ki az előszobáját:

— Legközelebb legyen megint szerencsém!

Cyászfátyolos ismerőstünk jön szembe. Éppen most jut eszünkbe a legutóbbi cirkuszi előadásban látott bohóc. Alig tudjuk a nevetést visszafojtani, de azért így szorongatjuk az ismerős kezét:

— Fogadj a színtérszerve-
met!

Egy vasunk sincs. Sívárogova nézzük a kirakatba tett narancsot. Ismerős suhan el mellettünk. Elmondja, hogy színházba siet.

— Jó mulatást! — kívánjuk neki.

A gazdag nagynéni születésnapját ünnepli. Ha meghal, rák-hagyja az egész vagyonát, de azért felemeljük a poharat és kacintva kiáltjuk feléje:

— Kívánom, hogy százhusz évig éljen boldogan!

Kollegánk Párisba utazik, a disznó. Kikísérjük a pályaudvarra és így lobogtatjuk a zsebkendőt utána:

— Kellemes utazást!

A gyűlölt hivatalfőnök nagyot fűszent és az alkalmazott mosolyogva mondja neki:

— Kedves egészségére!

Viszont utáljuk a szermetlen frátert, aki a minap ezt mondta nekünk:

— Forduljon fel a nevelőn, maga senkiházi!

Ó volt a legőszintébb. S talán az egyetlen jóakarónk...

Megérkeztek az „ORIENT” divatáruházba,

Goovarcotok, Boerberik, szövetujdonságok és selyemkelme különlegességek. Férfi szövetek nagy választékban.

ARAD, Strada Alexandri
(Salaoz-ucca) sarok

A kloroformos banditák a budapesti bíróság előtt.

Budapest. A budapesti törvényszék most kezdte meg Faragó András és Solymos Jenő nemzetközi szélhámosok bűnperének a tárgyalását. A két szélhámost, mint párisi kloroformos banditákat ismerik egész Európában és végig szélhámoskodták az egész világrészt. Faragót rablással, csalással, hamis pénz forgalombahozásával, többszörös izgatással, lopással, zsarolással, Solymost többszörös lopással és csalással vádolják. Solymos Párisban barátja segítségével egy miss Kemp Arrago Dorrie nevű hölgyet alátámasztással vegyített szeszes ital segítségével öntudatlan állapotba hozott és azután kirabolta. A két szélhámos az expresszvonatban is sokat manipulált és főleg hölgyeket raboltak ki. Igen sok nemzetközi szállodában követte el betörést, rengeteget loptak és szinte megszámlálhatatlanul sok szélhámoságot követtek el.

MOZI

xx Lucy Dorain a „Mámor” főszereplője az aradi Apollóban. Csütörtöktől szombatig vetíti az aradi Apolló mozgószínház a „Mámor” című nagyszabású filmregényt, a mely szombatig marad az Apolló műsorán. — A rendkívül érdekes film főszereplője Lucy Doraine, akinek szépsége és nagy művészete a tökéletességig emeli a film szintjét. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Schiller drámája „Ármány és szerelem” az aradi Urániában. Még ma, csütörtökön és holnap pénteken vetíti az aradi Uránia mozgószínház Schiller „Ármány és szerelem” című gyönyörű drámáját a legtökéletesebb rendezésben. A főszerepeket Lily Dagower, Werner Krause és Reinhold Schünzel alakítják. Az előadások 5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Felelős szerkesztő: RETHY JÓZSEF.

Ujdonság! Ujdonság!
A kellemes viselői „FENINA” gyógyhaskötő, mely elhárít sérveket, gyógyít vese és hólyag bajt, operáció után nélkülözhetetlen, orvosilag ajánlva, törvényileg védve. Gyógytűl készítője: **HORVÁTHNÉ**. Ezenkívül készítenek és átalakítanak modern csöfpüzsöket. Arad, Piața Catedraliei (Thököly-tér) 8. szám. 1440

BURGONYA T, prima háromszéki árut waggontételben ajánl: **Barna Testvérek, Arad, Str. Eminescu 4. Telefon 780.**

Gurahonci 1^a portland cementet

Állandóan raktáron tart és legolcsóbban elad

engros és detailban

a gurahonci cementgyár vezérképviselei:

Kornis Zsigmond és Marton, Arad,

Bul. Reg. Ferdinand No. 48. (volt Fa-ucca sarok). — Telefon 654. 10194

Üzletet vagy iparvállalatot

megvételre keresek, vagy társulnék 8-400.000 lej készpénzzel.

Komoly ajánlatot „Rentabilis” jelíggel Haász-ügynökséghez Arad, Str. Romanului No. 6. kérek. 16548

Ha házat,

földet, szőlőt, malmot vagy bármily ingatlant venni akar, keresse fel bizalommal Haász évek óta leendő irodáját. Arad, Strada Romanului 5. (Zrinyi-u.) Az eladó ingatlanok előjegyzése legelőnyösebb feltételek mellett elfogadjatik. 16543

Rossz orálit javításra **REINER JOZSEF** műfogorvosnál. LEONNER, volt Csász. és Kir. udvari órástapkoványájával ARADON, a lutheránus templom mellett. 699

Fogtechnikus

tanulónak 4 középiskolát végzett leány vagy fiú felvétetik. 1390

Hallmassek A. fogszaki intézmény, Arad Str. Consistorului II.

Soffő tanfolyamba

csak március 15-ig lehet beiratkozni.

Kérem a vizsgámi óhajtokat haladéktalanul **Kapitány Ernőnél**

Arad, Str. Mărășești 53. alatt jelentkezni.

Bérlőház műhelyvel, lakással,

üzletnek is alkalmas, több lakóval 230 ezer leírta eladó. Bér és magánházak eladásra állandóan előjegyzve. 16081

Uraneli iroda Arad, főpostával szemben.

Eladó ingóságok!

Ebédlikredenc 2500 lej. Dohányzóasztal pipákkal felszerelve 2000 lej. Szőlőruzó 4000 lej. Horgony tüskésdrót több száz méter 3 lej méterenként. Cím 16080

„Uraneli” iroda Arad, főpostával szemben

Gyermekkosci

Legfinomabb kivitelben legolcsóbban kaphatók. Mindennemű gyermekkosci javítások. 1068

Gyermekkosci üzem

Arad, Str. Simeon Ballet 19, (Dessowffy-u.) Str. Mărășești (Kossuth-ucca sarok).

Magas árban

veszek új és használt zongorákat és pianókat, szőnyeget és régiágeket. — Ajánlásnál kérem a zongora gyártmányát, árát, méretét és szerkezetét megírni

Hívásra személyesen leutazom.

Sternberg I. műkereskedés és zongora raktár. Oradea-Mare, Piața Unirii 2. Telefon 1345. Sirocco No. 175. 5279

APRÓ HIRDETÉSEK.

Védnyelv az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjért csak az eladó készíti. — Minden apróhirdetés ára hétköznap 2 lej, vasárnap 3 lej. — Vasárnapon betételt 5 lej, illetve 6 lej. — A vasárnapon betételt kiváltó apróhirdetéseket kell jelölni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig kell beadni. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket szűnjön, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhetők, az minden egyes esetben megváltoztatása, illetve helyesbítése.

Házasság. KÖZÉPKORU urfember megnősülne. Levelet „Diszkrétó biztositva” jelíggel az Aradi Közlöny kiadójába kér. 1443

Alkalmazás. SZOBALÉANY uricsaládhoz jó bizonyítvánnyal, március 15-re felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 2000

MECHANIKAI fizetem részére tanoncok felvétetnek. Szegefi Irodépvállalat. Arad, a főpostával szemben. 1025

DOBOZKÉSZÍTŐ LEÁNY önálló munkára felvétetik Gábor csokoládégyár Arad. 1412

SZOBALÉANY 15-re felvétetik. Cím Bulv. Carol I. (Erzsébet körút) 50. sz. I. em. 10202

TANULÓLEÁNYT fizetéssel alkalmaz Szőnyegszövőműhely. Arad, Str. Moise Nicoara 17. 10202

GYERMEK mellé esetleg házkísérszónyrukat ajánlkozok intelligens leány. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 1446

PERFEKT könyvelő. gyors és géprónó. elsőrangú munkaerő állását változtatni szeretné. Megkereséseket „Fás” jelíggel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 1445

PERFEKT géprónó, több évi irodai gyakorlattal, magyar-német nyelvtudással, jól számol, megfelelő állást keres. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1448

Lakás. BUTOROZOTT szoba konyhahasználattal vasut közelébe kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1441

KÉT különbejárattal butorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó. Cím Rudolf Moise Arad. 10208

Vétel és eladás. HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

FIGYELEM! Komplette uriszoba, vitrin, Mária Terézia korabeli szekrény, interziás asztal asztal, antik sebháló, szalonnok, asztali evőeszközök, gyönyörű szmirne szőnyeg, festmények, fülbevalók, gránit karosszék és gyűrű, asztalok, ebédlő borszekék, uzsonna asztalmenték, férfi ruha, felöltő, tükör, márvány mosdó, rész-, vas- és fagyak, íróasztalok, könyveszekrények, szamovárak, dísz tárgyak, vizák, szesz, szekrény, garderob szekrény stb. jutányosan eladók. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthány-ucca) I. e. jobb. 1000

VÖRÖS BURGONYA nagyban és kicsinyben előnyös árban kapható az „Aradana” soc. com. si ind. pe actiuni. Arad, Bulvardul Regelii Ferdinand No. 40-42. 1442

HENGERCSOMAGOLÓ papír vastag és vékony állandóan kapható Krieszer könyvkereskedőnél Arad, Str. Tudor Viz dimiresca (Dobó-ucca). 6981

ELADÓ Aradon, Str. Romanului 6. sz. Posch-féle hidegvizfürdő berendezés, darabonként 12. Kádak, csövek, 7 hektoliteres vörösrézüst, szalonok, tükörök, kabinok, szőnyegek stb. 1451

MINDENNEMŰ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísz tárgyakat, mindentféle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthány-ucca) I. em. jobb. 1000

EÖY billiárd asztal 16 karban, teljes felszereléssel eladó. Mészáros József Pancota. 1449

SZALONGARNITURA rózsaszínű se-lyemhuzattal nagyon olcsón eladó. Cím Győrffy „Mures” irodájában Arad. 15148

Dr. MADEJOWSKY egyetemi tanár, Sclerol syrupia véredény elmeszesedés ellen kapható. Földes gyógyszerárban Arad. 1361

25-30 LÖRÖS NYERSOLAJ, benzín, vagy villanymotort megvételre keresünk. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1488

BOLGÁRKERTESZETHEZ nagy öntözőkerék levezető csatornákkal eladó. Agrocimeria S. A. Salonta-Mare, vagy Oradea-Mare, Str. Bratianu 1a. 1409

Uzletek.

ÜZLETHELYISÉGEK a város legelőnyösebb utcájában május 1-re lelépés nélkül kiadó. Bővebbet Ortutay palota házigondnokánál Arad. 1369

Oktatás.

ROMÁN órákat venni, a nyelvet tökéletesen bíró fiatalembertől. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 500

Különbéle.

PENZKÖLCSÖNÖKET betétkészítésre legelőnyösebbben állandóan folyószámlátok. Haász irodája Arad, Str. Romanului 53. (Zrinyi-u.) 16543

KOLNAT keresek Chiron, Minis vagy Paulson gyáraival való. Ajánlatokat kérem „Koina” jelíggel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába leadni Arad. 10207

DINAMÓ

Ganz-féle **Dynamo 4 HP.** 400 V.

Motoreke Maline fraktor, fixben megtekinthető.

Lábhajtású **gyorsfürdőgép és balkarosgép** jutányos árban

eladók.

Engelhardt és Fiola, Pancota. 1404

2 méteres prima hasított tölgy szőlőkarót ajánl

nagyobb mennyiségekben **Grünstein Samuel és Fia Béla** fatermelő cég.

Oradea-Mare, Str. Printul Carol No. 23. Telefon: 6-89.

Cassa Agricola de Păstrare Arad-Cenană S. A. :—: Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár R. T.

M e g h i v ó.

Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság

XXXV-ik rendes közgyűlése

1925. ÉVI MÁRCIUS HÓ 21-IK NAPJÁN DÉLUTÁN 4 ÓRAKOR Aradon, saját székházában fogja megtartani.

T á r g y s o r o z a t:

1. Az Igazgatóság, a választmány és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint az 1924. évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása a nyereség felosztása iránti határozathozatal, az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a fentemlélt vény megadása.
2. Az alapszabályok 7. és 41. §-ának módosítása.
3. Nyugdíjszabályzat módosítása.
4. Az igazgatóság megválasztása.
5. Tíz választmányi tag és 1 felügyelő-bizottsági tag választása.
6. Esetleges indítványok.

Ezen közgyűlésre a t. c. részvényesek azon figyelmeztetésre hivatnak meg, hogy az alapszabályok 52. §-a értelmében csak oly részvényes gyakorolhatja szavazati jogát, kinek részvénye a közgyűlést megelőzőleg legalább három hóval nevére iratott s a közgyűlést megelőző nap délelőtt 12 óráig az intézet főpénztárána, Aradon, vagy fiókjárána, Magyar-Pécskán még le nem járt szelvényeivel együtt letételt.

Arad, 1925. január 24-én.

AZ ARAD-CSANÁDI GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG IGAZGATÓSÁGA. Mérleg-számla 1924. évről.

Vagyon.	L	b	L	b	Teljes.
Pénztárkészlet:					
Kézpénzben	5,989.051	05			
Más pénzüstézeteknél elhelyezve	2,504.616	63	8,443.667	68	
Váltótárca álladék			5,998.007	10	
Folyószámlai adósok			17,326.928	40	
Jelzálog-kölcsönök			288.400	02	
Lombard-kölcsönök			42,957	50	
Vállalati részvényérdekeltiségek és más értékpapírok			3,887.841		
Ingatlan vagyon:					
Intézeti székházak	398.778				
Más ingatlanok	288.493	88	632.271	88	
Néhai Nachtsheim Ödön alapítványának értékpapírai			5.000		
Felszerelések					
			36,084.573	58	
Alaptőke					
1924. év végén befizetve	3,000.000				6,000.000
Tartalékalapok:					
Általános tartalékalap	1,277.620	50			
Árfolyamkülönbözeti tartalékalap	72.379	50			
Ingatlan értékkülönbözeti tartalékalap	50.000				1,400.000
Alkalmazottak nyugdíjalapja					843.374
Heinrich Sándor alapítvány					100.000
Néhai Nachtsheim Ödön alapítványa					5.000
Betétek:					
Betéti könyvecskékben	20,221.461	26			
Folyószámlákban	5,572.074	18			25,793.535
Letétek					1,384.799
Ki nem fizetett osztalékok					59.406
Előre befizet kamatok					248.026
Be nem fizetett adók					69.918
Előre felvett házbérek					29,501
Nyereség-egyenleg:					
Át hozat előző évről	16.258	75			
1924. évi tiszta nyereség	684.754	10			651.012
					86,084.573

Arad, 1924. december 31-én.

RÖLDES SOMA, s. k.
igazgató.

KNEFFEL BÉLA, s. k.
cégv. titkár.

Dr. FETTER ELEMÉR, s. k.
főkönyvvizsgáló.

Az igazgatóság:

PURGLY LÁSZLÓ, s. k.
elnök.

Dr. BÁROSS LAJOS, s. k.
Gróf BREDA VIKTOR, s. k.
HEINRICH SÁNDOR, s. k.

KINTZIG JÁROS, s. k.
KOROMZAY FRIGYES, s. k.
Dr. KÖPF JÁNOS, s. k.
VÁSÁRHELYI JÁNOS, s. k.

A felügyelő-bizottság:

Dr. DÁLNOKI NAGY LAJOS, s. k.
elnök.

DÁNIEL ENDRE, s. k.
felügyelő-bizottsági tag.
SZATHMÁRY JÁNOS, s. k.
felügyelő-bizottsági tag.

1928

AZ ARAD-CSANÁDI GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGÁNAK JELENTÉSE A HARMÁNCÖTÖDIK ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSHEZ.

TISZTELT KÖZGYŰLÉS!

Az Arad-Csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnak 1924. évi ügykezelésére és mérlegére vonatkozólag tisztelettel jelentjük, hogy a társaság vagyonkezelését és az ügyek vezetését az egész évben éber figyelemmel kísértük, az ezekkel összefüggő könyveléseket több ízben tisztelesen megvizsgáltuk s azt tapasztaltuk, hogy úgy az ügykezelés mint a könyvelés mindenképpen a kereskedelmi törvény és az alapszabályok intézkedéseinek megfelelően történt.

Jelentjük továbbá, hogy az igazgatóság részéről elénkbe terjesztett mérleget, továbbá a veszteség- és nyereség-számlát behatóan megvizsgáltuk, az egyes könyvekkel összehasonlítottuk s úgy találtuk, hogy a kiütemített eredmény úgy az általunk 1924. évi december hó 31-iki állapotokra vonatkozólag megejtett felvételekkel, mint az egyes naplókkal és könyvekkel teljesen megegyezik s a kereskedelmi törvény idevonatkozó intézkedéseinek tökéletesen megfelel.

Ezekután a választmányának és az igazgatóságnak a kiütemített 651.012 L. 85 bani tiszta nyereség felosztását tárgyaló az évi jelentésben foglalt javaslatához teljes egészében hozzájárulunk és a t. közgyűlésnek elfogadásra ajánljuk.

Végül kérjük a t. közgyűlést, hogy az 1924. évet illetőleg úgy, az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadni sziveskedjék.

Kelt Aradon, 1925. évi február hó 23-án.

AZ ARAD-CSANÁDI GAZDASÁGI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA:

DÁNIEL ENDRE, s. k.

Dr. DÁLNOKI NAGY LAJOS, s. k.
elnök.

SZATHMÁRY JÁNOS, s. k.

Egy perfekt német-francia

nevelőnőt

keresek jó ajánlatokkal.

Korber Nándorné,

Sannicola-Mare. 1898

Férfi, női divatszövetek

érisi választékban

versenyen felüli árakban

Iosif Glésinger si fiul egnél

Arad, Str. Meşau (Forrai-ucca).

Közvetlen behozatal.

1226

Malomvevők figyelmébe!!

Müalmok, gőzmalomok, hengermalmok legjobb buzatermő vidékeket kedvező fizetési feltételekkel eladásra állandóan előjegyezve.

Háasz Irodájában, Aradon, Str. Romanului 5. (Zrínyi-ucca.) 16543